

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/23/2020
Identifikačné číslo spisu: 5913202434
Dátum vydania rozhodnutia: 28.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5913202434.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: FF Servis, spol. s r.o., so sídlom v Hostivař, Praha 10, Radiová 1285/7, Česká republika, zastúpeného Advokátskou kanceláriou KLIMKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Garajova 4, proti žalovanému: ABEL plus, spol. s r.o., so sídlom v Čadci, Podvysoká 310, IČO: 31 645 275, zastúpeného Mgr. Petronelou Zavackou, LL.M., advokátkou so sídlom v Bratislave, Nám. Ľ. Štúra 2, o zaplatenie 1.280.400,- Kč s prísl., o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/59/2018-792 z 28. novembra 2018 takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/59/2018-792 z 28. novembra 2018 v časti, ktorou potvrdil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 1Cb/9/2013-725 z 20. septembra 2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 1Cb/9/2013-775 z 21. marca 2018, v časti priznaného úroku z omeškania vo výške 0,2 % denne zo sumy 1.280.400,- Kč od 04.08.2004 do zaplatenia a nároku na náhradu trov konania a vo výroku o nároku na náhradu trov odvolacieho konania, ako aj rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 1Cb/9/2013-725 z 20. septembra 2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 1Cb/9/2013-775 z 21. marca 2018 v časti priznaného úroku z omeškania vo výške 0,2 % denne zo sumy 1.280.400,- Kč od 04.08.2004 do zaplatenia a vo výroku o nároku na náhradu trov konania z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

II. Vo zvyšku dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 1Cb/9/2013-775 zo dňa 21.03.2018 (ďalej len „rozsudok“) súd prvej inštancie v poradí prvým výrokom rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.280.400,- Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,2 % denne z uvedenej sumy od 04.08.2004 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V poradí druhým výrokom žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré mu je žalovaný povinný zaplatiť vo výške, o ktorej bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím. V

odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplata sumy 1.280.400,- Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,2 % z uvedenej sumy za každý deň omeškania od 04.08.2004 do zaplata, ako aj trov konania, na tom skutkovom tvrdení, že so žalovaným uzatvoril dňa 28.06.2004 Zmluvu o dodávke premixu - polotovaru potravinových doplnkov. Na základe písomnej objednávky žalovaného zo dňa 02.07.2004 si žalovaný u žalobcu objednal dodanie premixu (multiaktiv, bifidoaktiv, imunoaktiv, multiaktiv bifi). Žalobca dodal žalovanému tovar - premix podľa dodacieho listu, ktorý tovar žalovaný prevzal, čo potvrdil aj svojim podpisom. Žalobca na základe potvrdeného dodacieho listu vystavil žalovanému dňa 13.07.2004 faktúru č. 2004/99 na sumu 1.280.400,- Kč splatnú dňa 03.08.2004. Žalovaný sa so splnením svojej povinnosti dostal do omeškania a z toho dôvodu žalobca požadoval zo žalovanej čiastky zaplatiť aj dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,2 % denne odo dňa splatnosti faktúry. Okresný súd poukázal na to, že vo veci rozhodol (pred tým v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cb/21/2006) rozsudkom zo dňa 07.01.2010 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1 280 400,- Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,2 % denne z uvedenej sumy od 04.08.2004 do zaplata, a zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania 8.382,31 eura.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 13Cob/99/2010-494 z 21. októbra 2010 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 642,58 eura.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvej inštancie podal Generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu žalovaného mimoriadne dovolanie podľa § 243 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. a) a b) O.s.p., o ktorom bolo rozhodnuté uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MOBdo 9/2011 zo dňa 30. januára 2013 tak, že rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/99/2010-494 zo dňa 21. októbra 2010 a rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 6Cb/21/2006-450 zo dňa 07. januára 2010 bol zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že predmetom konania je zaplata ceny polotovarov potravinových doplnkov dodaných žalovanému na základe zmluvy o dielo, pričom podstatnú časť vecí, ktoré boli potrebné na ich výrobu - kozie mlieko dodal žalovaný. Vzhľadom na spornosť tvrdení účastníkov o percentuálnom obsahu sušeného kozieho mlieka v polotovaroch, súd prvého stupňa nariadil znalecké dokazovanie na zistenie hmotnostného podielu sušeného kozieho mlieka v polotovaroch (v každom s hmotnosťou 400 kg) - multiaktiv, bifidoaktiv, imunoaktiv a multiaktiv a na zistenie z akého množstva komponentov sa skladajú jednotlivé polotovary. Je zrejmé, že znalecký posudok vypracovaný znalcom Ing. Ladislavom Staruchom Csc. č. 6/2009 neposkytol relevantný podklad o hmotnostnom podiele sušeného kozieho mlieka v polotovaroch. Súd následne za jediný podklad pre stanovenie percentuálneho obsahu sušeného kozieho mlieka v polotovaroch považoval podnikovú normu žalobcu a matematickým prepočtom sám stanovil množstvo a cenu sušeného kozieho mlieka, ktorú odpočítal od celkovej hodnoty premixov, dodaných podľa zmluvy. Súd prvej inštancie, ani odvolací súd neakceptovali pritom návrh žalovaného na vykonanie ďalšieho dokazovania ústavom v zmysle záveru znaleckého posudku s odôvodnením, že nie je účelné a hospodárne vzhľadom na námietku vierohodnosti výrobku, ktorý mal byť predmetom odborného vyjadrenia a z dôvodu, že nebolo možné určiť jednoznačne odborný subjekt, ktorý mal dokazovanie vykonať. Z uvedeného podľa dovolacieho súdu vyplynulo, že konajúce súdy považovali na jednej strane zistenie špecifických komponentov v dodaných produktoch za podstatnú skutočnosť pre rozhodnutie, na jej zistenie bolo nariadené znalecké dokazovanie, ale na strane druhej od dokazovania upustili pre jeho neúčelnosť a nehospodárnosť, ktorú odôvodnili nedostatočne. S ohľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho a prvostupňového súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

4. Okresný súd v poradí druhým rozhodnutím č. k. 1Cb/9/2013-725 z 20. septembra 2017 na základe vykonaného dokazovaním zisteného skutkového stavu a za aplikácie Čl. 2 bod 1, Čl. 60 bod 1 Nariadenia rady Európskych spoločenstiev č. 44/2001 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“), Čl. 3 bod 1, Čl. 4 bod 1, 2 Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej len „Dohovor“) v spojení s § 410 ods. 1, § 536 ods. 1, § 536 ods. 3, § 539 ods. 1, § 546 ods. 1, § 554 ods. 1, § 555 ods. 1, § 560 ods. 1, 2, 3, 4, § 420 ods. 1,

§ 422 ods. 1, § 564, § 436 ods. 1, § 437 ods. 1, § 562 ods. 1, 2, 3, § 428 ods. 2, § 563 ods.1, 2, § 324 ods. 1, § 365, § 369 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka konštatoval dôvodnosť žaloby žalobcu.

5. Súd prvej inštancie uzavrel, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že dielo bolo žalobcom (zhotoviteľom) v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo vykonané, predmet diela odovzdaný žalovanému (objednávateľovi), žalovaný ho prevzal, čo potvrdil svojim podpisom na dodacom liste, dohodnutú cenu za vykonanie diela však žalobcovi doposiaľ neuhradil, a teda nesplnil si svoju povinnosť v zmysle čl. 1 zmluvy. Pokiaľ žalovaný poukazoval na skutočnosť, že dodaný predmet diela, t. j. uvedené potravinové doplnky obsahovali iné zloženie než ako bolo dojednané v zmluve, najmä pokiaľ ide o hmotnostný podiel sušeného kozieho mlieka v nich a z toho titulu nesúhlasil so zaplatením ceny za dielo, okresný súd konštatoval, že nebolo v konaní na základe vykonaného dokazovania výsluchmi a vyjadreniami strán, svedkov, listinnými dôkazmi preukázané, že by došlo k relevantnému uplatneniu zodpovednosti za vady diela, pričom v tomto smere zaťažovalo dôkazné bremeno žalovaného. V zmysle § 562 ods. 1 Obchodného zákonníka bolo povinnosťou žalovaného pri rozumnej miere opatrnosti a pri náležitej odbornej starostlivosti po prevzatí diela, dielo prehliadnúť alebo zabezpečiť jeho prehliadku odborne spôsobilou osobou a zistiť či prevzaté dielo má alebo nemá vady, či spĺňa alebo nespĺňa kvalitatívne predpoklady. Ak vykonané dielo vykazovalo vady, bolo povinnosťou žalovaného tieto vady vytknúť (čl.VI. zmluvy), t. j. riadne a včas v lehote stanovenej Obchodným zákonníkom oznámiť vady diela žalobcovi a uplatniť nároky z väd diela, ktorých uplatnenie mu umožňuje zákon, či už podľa § 436 alebo § 437 Obchodného zákonníka (t.j. žalovaný mohol od žalobcu požadovať buď dodanie náhradného tovaru, odstránenie väd opravou tovaru, ak sú vady opraviteľné, primeranú zľavu z kúpnej ceny alebo odstúpiť od zmluvy). Podľa vyjadrenia žalobcu žalovaný po prevzatí diela predmet diela nereklamoval, prípadné vady z diela neuplatnil, po prevzatí tovaru nenamietal jeho množstvo a akosť, tovar (premix) prevzal bez výhrad a následne v zatabletovanej a zabalenej forme ho mal predať ďalej svojim odberateľom. Žalobca nemal vedomosť, že by žalovaný uplatnil akékoľvek vady diela. Skutočnosť, že vady diela žalovaný u žalobcu doposiaľ nereklamoval, potvrdil aj právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 20.09.2017. Žalovaný namietal prvý krát kvalitu diela až v rámci súdneho konania. Zároveň v rámci svojej procesnej obrany z titulu nezaplatenia ceny za dielo predložil súdu súkromný Znalecký posudok č. 2/2017 vypracovaný prof. Ing. Jozefom Golianom, Dr. s tým, že ako uviedol právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 20.09.2017, až teraz sa zo znaleckého posudku zistilo, že jednou z pomocných látok nachádzajúcich sa vo výrobku dodanom žalobcom je sorbitol, o prítomnosti ktorého žalovaný nevedel a takýto výrobok si od žalobcu neobjednal. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poznamenal, že nie je možné odvolávať sa na nezaplatenie ceny za dielo v súdnom konaní týmito vadami, nakoľko žalovaný nepreukázal riadne a včasné oznámenie väd diela žalobcovi a uplatnenie nárokov z týchto väd, a preto súd prvej inštancie nemohol priznať žalovanému žiadne nároky z väd diela (§ 562 ods. 2 Obchodného zákonníka).

6. Súd prvej inštancie zdôraznil, že dielo bolo žalobcom vykonané, následne odovzdané žalovanému, ktorý ho prevzal a bolo teda jeho povinnosťou cenu za dielo v zmysle čl. 1 zmluvy zaplatiť. Na tvrdenie žalovaného ohľadne nesprávnej fakturácie ceny za vykonané dielo s tým, že z nej nebolo možné určiť, čo má žalovaný zaplatiť, v zásade nesedela ani kúpna cena a ani množstvo, súd neprihliadol, nakoľko z predmetnej faktúry bolo zrejmé, čo bolo predmetom fakturácie, jednak množstvo a cena dodaného tovaru. Súd prvej inštancie mal za to, že cena za vykonanie diela bola žalobcom vyfakturovaná v súlade so zmluvou a na podklade podnikovej normy FF 8/03, kde sa v jej prílohe č. II. uvádza percentuálne množstvo sušeného kozieho mlieka (dodaného žalovaným) a ostatné komponenty dodané žalobcom. Keďže v konaní bol preukázaný vznik nároku žalobcu na zaplatenie ceny diela, ktorú žalovaný neuhradil a ani nepreukázal, že by jeho záväzok akýmkoľvek spôsobom zanikol, zaviazal žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy žalobcovi vo výške 1.280.400,- Kč. Zároveň priznal žalobcovi i príslušenstvo uplatnenej pohľadávky, a to zmluvne dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,2 % denne z dlžnej sumy od 04.08.2004 do zaplatenia, nakoľko žalovaný tým, že dlžnú sumu neuhradil v lehote splatnosti predmetnej faktúry (faktúra č. 2004/99 na sumu 1.280.400,- Kč bola splatná dňa 03.08.2004), dostal sa dňom nasledujúcim do omeškania s plnením peňažného záväzku. Výšku úrokov z omeškania priznal tak, ako si ju uplatnil žalobca, nakoľko výška úrokov z omeškania bola v súlade s ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

7. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) v poradí druhým rozsudkom č. k. 13Cob/59/2018-792 z 28. novembra 2018 potvrdil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 1Cb/9/2013-725 zo dňa 20.09.2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 1Cb/9/2013-775 zo dňa 21.03.2018 ako vecne správny (§ 387 ods. 1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku; ďalej len „CSP“) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 369 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP).

8. Odvolací súd ohľadne námietky spočívajúcej v porušení práva žalovaného na spravodlivý súdny proces spôsobom nesprávneho skutkového zistenia súdu prvej inštancie podľa výsledkov vykonaného dokazovania porušením rovnosti sporových strán, a to nedostatočným vyhodnotením dôkazov žalovaného a absencie riadneho odôvodnenia súdu prvej inštancie skonštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa atribúty vyžadované ustanovením § 220 ods. 2 CSP, keď súd prvej inštancie stručným a zrozumiteľným spôsobom vyjadril svoje skutkové zistenia, ako aj právne zhodnotenie sporovej právnej veci, predmetom ktorej bol uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie ceny dodaných polotovarov potravinových doplnkov žalovanému z titulu uzatvorenej zmluvy a objednávky žalovaného. Rovnako bolo uvedené, že nedošlo k zásahu do práva žalovaného na spravodlivý súdny proces, ani spôsobom vykonávaného dokazovania.

9. Podľa odvolacieho súdu nebola daná ani relevantnosť námietky vo veci namietaného dokazovania. V tejto súvislosti bolo poukázané na zápisnicu o pojednávaní pred súdom prvej inštancie zo dňa 20.09.2017, na ktorom bolo vykonané dokazovanie obsahom spisu, listín, znaleckým posudkom č. 2/2017 bez pripomienok strán, po ktorom strany uviedli, že ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemajú.

10. Podľa odvolacieho súdu nebolo sporné uzavretie Zmluvy o dodávke premixu - polotovaru potravinových doplnkov dňa 28.06.2004 medzi žalobcom a žalovaným, v zmysle čl. I, predmetom ktorej zmluvy bol záväzok predávajúceho dodávať kupujúcemu premixy - polotovary potravinových doplnkov (uvedených v prílohe č. 1 tejto zmluvy) a záväzok kupujúceho dodané výrobky prevziať a včas za ne zaplatiť. Z čl. II druhý odsek zmluvy vyplývalo, že v prílohe č. 1 je rovnako uvedené u jednotlivých výrobkov dávkovanie, balenie a cena každého výrobku. Podľa čl. IV veta prvá zmluvy dohodnutá základná cena výrobkov je uvedená v prílohe č. 1 k tejto zmluve. V prílohe č. 1 k zmluve, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť zmluvy, bola dohodnutá cena jedného kilogramu Multiaktiv Bifí 1.463,- Kč bez DPH, Multiaktiv 1.504,- Kč bez DPH, Imunoaktiv 1.504,- Kč bez DPH, Bifidiaktiv 1.014,- Kč bez DPH a taktiež dávkovanie a balenie týchto výrobkov. Nesporným bolo, že podstatnú časť vecí potrebných na výrobu predmetného tovaru, t.j. kozie mlieko, v zmysle prílohy č. 2 Podnikovej normy FF 8/03 dodal žalovaný. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, a to výpoveďou konateľa žalobcu, svedkyne Š. a žalovaný to výslovne nepoprel, že na predmetné premixy pred začatím výroby bola spracovaná Podniková norma - FF 8/03 pre doplnok stravy Unimilk - Multiaktiv, Unimilk - Bifidoaktiv, Unimilk - Imunoaktiv a Unimilk - Multiaktiv Bifí, ktorá spolu s ďalšími dokumentmi bola predložená so žiadosťou o súhlas o uvedenie potraviny do obehu, na schválenie Ministerstvu zdravotníctva Českej republiky, ktoré dňa 15.12.2003 vydalo rozhodnutie Č.j. HEM-350-5.12.03-34340, na základe čoho bol udelený súhlas uvedením týchto výrobkov do obehu. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie výslovne nepoprel, že vyrobený tovar - premixy po 400 kg (spolu 1.600 kg) dohodnutým spôsobom prevzal, čo potvrdil na dodacom liste, na základe čoho žalobca dňa 13.07.2004 vystavil žalovanému faktúru č. 2004/99 na sumu 1.280.400,- Kč, so splatnosťou 03.08.2004, za výrobky podľa objednávky zo dňa 02.07.2004, ktorá zostala neuhradenou. Tieto medzi stranami nesporné skutkové tvrdenia si súd prvej inštancie správne postupom podľa ust. § 186 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 151 ods. 1 CSP osvojil.

11. K námietke vznesenej žalovaným k nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu odvolací súd poukázal na svoje pôvodné rozhodnutie č. k. 13Cob/99/2010-494 zo dňa 21.10.2010, v rámci ktorého sa zaoberal spornosťou aktívnej legitímácie žalobcu žalovaným tvrdenej v ním podanom odvolaní (prvé odvolanie na č. l. 463-465 spisu), a to aj napriek tomu, že v konaní pred súdom prvej inštancie spornosť aktívnej

legitimácie žalobcu nebola vyvolaná. Upozornil, že námietka nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu nebola obsiahnutá v mimoriadnom dovolaní Generálnej prokuratúry SR v podaní zo dňa 25. novembra 2011 a po zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MOBdo 9/2011 zo dňa 30. januára 2013 nebola žalovaným uplatnená v rámci konania pred súdom prvej inštancie. Žalovaný predmetnú námietku opäť uviedol až v rámci dôvodov podaného odvolania zo dňa 3.11.201, pričom odvolací súd ohľadne danej námietky poukázal na svoje predchádzajúce zhodnotenie s odkazom na ust. § 526 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pre oznámenie postúpenia pohľadávky nevyžaduje zákon osobitnú formu, teda dožením listinných dôkazov a to Smlouva o postoupení pohľadávky uzatvorenej dňa 21.11.2006 medzi ČESKÁ INKASNÍ A FACTORINGOVÁ SPOLEČNOST, s.r.o. a FF Servis, spol. s r.o., a odstúpenie od Smlouvy o postoupení pohľadávky zo dňa 19.4.2007 a ich vykonaním ako dôkazov bolo preukázané, že vo vzťahu k dlžníkovi došlo k relevantnému oznámeniu o odstúpení od Smlouvy o postoupení pohľadávok s tým, že predmetná zmluva sa od počiatku zrušila, a nakoľko od tohto momentu až do rozhodnutia súdu prvej inštancie zo strany žalovaného otázka aktívnej legitimácie žalobcu namietaná nebola, nevyvolaním jej spornosti nebol daný dôvod pre dokazovanie a vyhodnocovanie tejto otázky súdom prvej inštancie a v rámci vyvolaného konania ani súdom odvolacím.

12. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v podanom odvolaní nespochybnil existenciu a relevantnosť údajov Podnikovej normy - PN - FF 8/03, avšak bránil sa tvrdením nezohľadnenia hmotnostného podielu sušeného kozieho mlieka v polotovaroch, teda tvrdením nedôvodnosti fakturovanej ceny a množstva vyúčtovanému vo faktúre. K tomuto tvrdeniu žalovaného a spornosti tvrdení strán sporu bolo už v pôvodnom konaní pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 6Cb/21/2006 nariadené znalecké dokazovanie znalcom Ing. Ladislavom Staruchom, Csc., z ktorého predloženého posudku vyplývalo, že tento si nedovolí stanoviť hmotnostný podiel sušeného kozieho mlieka v polotovaroch, pričom odporučil obrátiť sa na Výskumný ústav mliekarenský v Žiline alebo Štátny veterinárny a potravinársky ústav v Dolnom Kubíne.

13. Pre odstránenie medzi stranami sporu vyvolanej spornosti, za viazanosti závermi rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4MOBdo 9/2011 zo dňa 30. januára 2013 a uloženým postupom, súd prvej inštancie po vrátení veci primárne dopytoval Štátny veterinárny a potravinový ústav, so sídlom v Dolnom Kubíne, Výskumný ústav mliekarenský, a.s., Žilina, za účelom oznámenia, či dokázu, resp. sú spôsobilé pri využití súčasných metód stanoviť hmotnostný podiel sušeného kozieho mlieka v polotovaroch (v každom s hmotnosťou 400kg - Multiaktiv, Bifidoaktiv, Imunoaktiv a Multiaktiv Bifi a zistiť, z akého množstva komponentov sa skladajú jednotlivé polotovary, na čo oba subjekty oznámili, že nedokážu vykonať takéto posudky (č. l. 659 a 656 spisu). Na žiadosť žalovaného súd prvej inštancie oslovil aj ním označené subjekty, ale tiež s negatívnym výsledkom.

14. Pokiaľ išlo o námietku týkajúcu sa znaleckého dokazovania odvolací súd skonštatoval, že žalovaný sám svojou obranou vymedzil rozsah posudzovania a tiež dôkazmi, a pokiaľ Znalecký posudok č. 2/2017 vypracovaný prof. Ing. Jozefom Golianom nedal odpoveď na sporné otázky, keď skutočnosť existencie sorbitolu vyplývala nielen z podnikovej normy, ale i z údajov na obale výrobkov, tak nebol dôvod bližšie znalecký posudok zhodnocovať. Predsa znalecký posudok je len jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý sa hodnotí ako každý iný dôkaz. Samo o sebe tvrdenie o sorbitole ako vade tovaru tak v danom prípade nebolo na mieste, keďže táto zložka výrobku vyplývala z podnikovej normy a súčasne bola uvedená na obale jednotlivých výrobkov a zo strany žalovaného v rámci jeho obrany ani nebola uplatnená včas, keď súhlasil odvolací súd so záverom súdu prvej inštancie, že prípadné vady diela je objednávateľ povinný oznámiť zhotoviteľovi bez zbytočného odkladu potom, kedy ich mohol zistiť pri vynaložení odbornej starostlivosti pri prehliadke uskutočnenej podľa možnosti čo najskôr po odovzdaní predmetu diela, k čomu zo strany žalovaného nedošlo. Priame dôkazy o splnení povinnosti žalobcu dohodnuté dielo v zmysle zmluvných dojednaní vykonať a odovzdať žalovanému a ani ostatné súvislosti, na ktoré poukazoval súd prvej inštancie a len doplnil odvolací súd, neboli žalovaným vyvrátené a ani spochybnené dôkazom vykonaným na návrh žalovaného súdom prvej inštancie, pričom iné dôkazy žalovaný nenavrhol (Zápisnica o pojednávaní zo dňa 20.09.2017 na č. l. 719-723 spisu). Za preukázaného stavu vyúčtovania ceny dodaného diela (tovaru) v súlade s uzavretou zmluvou na podklade podnikovej normy FF 8/03, so zohľadnením žalovaným dodaného množstva sušeného kozieho

mlieka a nepreukázania nedôvodnosti tohto účtovania žalovaným, podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie vecne správne postupoval, ak žalobe žalobcu vyhovel. Ohľadne namietaného nesprávneho skutkového zistenia súdu prvej inštancie odvolací súd odkázal na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2011, sp. zn. 3Cdo 204/2009.

15. Vo veci námietky rozporu priznaného príslušenstva, a to dohodnutého úroku z omeškania 0,2 % z dlžnej čiastky s ust. § 265 Obchodného zákonníka odvolací súd uviedol, že v danom prípade išlo zo strany žalovaného o námietku neuplatnenú pred súdom prvej inštancie (napriek tomu, že bola uvedená v podnete pre generálneho prokurátora), ktorá nebola podrobená prieskumu súdom prvej inštancie a vo vzťahu ku ktorej v odvolacom konaní netvrdil žiaden z dôvodov v zmysle ust. § 366 písm. a) až d) CSP, a preto nemohla následne tvoriť ani predmet odvolacieho konania. Len k úplnosti odvolací súd uviedol, že strany obchodno-právneho vzťahu dojednali v zmluve pre prípad omeškania s úhradou konečnej faktúry sankciu vo výške 0,2 % denne za každý deň omeškania, teda dohodli úrok z omeškania odlišne od ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. V ustanovení § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka nie je obsiahnuté obmedzenie spočívajúce v tom, že by ukladalo stranám sporu dohodnúť si úrok z omeškania v určitej výške, a preto je vecou účastníkov zmluvného vzťahu, akú výšku úroku z omeškania si dohodnú. Vzhľadom na to dospel odvolací súd k záveru, že požiadavka žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, pretože pre určenie úrokov z omeškania v obchodných záväzkových vzťahoch platí zmluvná voľnosť, keďže žiadny právny predpis ich výšku neobmedzuje, t. j. úroky z omeškania možno dohodnúť aj v podstatne vyššej sadzbe ako úroky v zmysle ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka. Pri úvahe o primeranosti dohodnutej úrokovej sadzby nie je možné bez ďalšieho vychádzať z výšky úrokov, ktoré obvykle poskytujú banky za poskytnuté úvery.

16. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

17. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolateľ poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré podľa neho neobsahuje žiadnu zmienku o vyhodnotení ním predloženého znaleckého posudku vypracovaného znalcom prof. Ing. Jozefom Golianom ako dôkazu o tom, čo z neho vyplýva, či bol braný do úvahy alebo nie. Súd prvej inštancie podľa neho neuviedol ako vyhodnotil tento dôkaz, prečo ho nepovažoval za dôležitý alebo čo z neho vyplynulo, resp. prečo ho nepovažoval za podstatný. Okrem iného dovolateľ uviedol, že v odvolaní ani nemohol namietat' voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie, nakoľko ich nepoznal, pretože neboli v prvoinštančnom rozhodnutí vôbec uvedené. Ak mal byť žalovaným predložený znalecký posudok nespôsobilým dôkazným prostriedkom tak, ako to uviedol odvolací súd, toto malo byť uvedené už v prvoinštančnom konaní v rámci predbežného právneho posúdenia veci v súlade s ust. § 171 CSP, nakoľko proti tomuto právnenému názoru odvolacieho súdu už žalovaný nemôže namietat' alebo akokoľvek argumentovať, napriek tomu, že je nesprávny. Dovolateľ teda za porušenie práva na spravodlivý proces považuje skutočnosť, že odvolací súd sám označil predložený znalecký posudok za nespôsobilý dôkazný prostriedok a v tejto spojitosti nesplnil povinnosť riadneho a dostačujúceho odôvodnenia. Rovnako upozornil na to, že predmetom jeho obrany neboli nároky z väd, tieto si on nikdy nemohol uplatniť, nakoľko ani pri vynaložení odbornej starostlivosti nemohol prísť na vady ohľadom zloženia výrobku. Podľa dovolateľa je v rozpore s princípom spravodlivosti, že súd prvej inštancie sa na základe neprípustne prekvapivého prvoinštančného rozsudku odvoláva na ustanovenia o zodpovednosti za vady a vôbec nebral do úvahy jeho argumentáciu o tom, že dodal žalobcovi 97 % tovaru, ktorý mu bol následne dodaný, t. j. má zaplatiť za nič, čo už zaplatil. Za porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľ považoval aj to, že jeho námietka ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvného dojednania o úrokoch z omeškania netvorila predmet odvolacieho konania, napriek tomu, že bola uvedená ako riadny odvolací dôvod (časť C.3. odvolania proti prvostupňovému rozsudku).

18. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolateľ za nesprávne právne posúdenie považuje riešenie otázky absolútnej neplatnosti právneho úkonu, nakoľko má za to, že súdy vo všeobecnosti musia na ňu prihliadať z úradnej povinnosti (ex offio). V danej súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 144/2010, sp. zn. 2MOBdo/1/2010, sp. zn. 1Cdo/57/2005 a rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 107/07 a na rozhodnutie Krajského súdu v Poprade sp. zn. 3Co/67/2008, sp. zn. 24CoE/13/2015. Spoločným menovateľom vyššie uvedených rozhodnutí je právny názor spočívajúceho v tom, že otázka, či dohodnutá úroková sadzba je alebo nie je v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, musí byť vždy predmetom posúdenia každého jednotlivého prípadu. Podľa dovolateľa odvolací súd posúdil otázku primeranosti výšky úrokov z omeškania bez toho, aby sa zaoberal konkrétnymi okolnosťami tohto prípadu, čím vec nesprávne právne posúdil a odchyľil sa od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, v zmysle ktorého platí, že otázka, či dohodnutá úroková sadzba je alebo nie je v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, musí byť vždy predmetom posúdenia každého jednotlivého prípadu. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný má za to, že zmluvne dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,2 % denne, teda 73 % ročne je vzhľadom na všetky okolnosti uvedeného obchodnoprávneho vzťahu v hrubom rozpore so zásadou poctivého obchodného styku a je nepripustné, aby mu súd priznal právnu ochranu. Ročný úrok z omeškania z istiny 1 280 400 Kč predstavuje v tomto prípade necelý 1 000 000,00 Kč, čo je podľa žalovaného jednoznačne absolútne neplatné dojednanie v rozpore s dobrými mravmi, aj so zásadami poctivého obchodného styku.

19. Žalovaný tiež navrhol, aby odvolací súd postupoval podľa § 444 ods. 1 CSP a rozhodol o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu argumentujúc hroziacim exekučným konaním, ktorého predmetom by boli najmä úroky z omeškania, ktoré boli podľa neho dojednané absolútne neplatne a v rozpore s poctivým obchodným stykom, čo by bolo pre žalovaného, ktorý vykonáva aktívnu podnikateľskú činnosť likvidačnú a výsledkom by bol pravdepodobne zánik, resp. likvidácia.

20. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie.

21. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že podľa neho napadnuté rozhodnutie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia a keďže sa súdy nižšej inštancie vypořádali so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní a na ktoré poukazoval žalovaný aj v priebehu konania, nedošlo podľa neho k procesným postupom odvolacieho súdu k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Ohľadne namietaného nesprávneho posúdenia žalovaným, žalobca poukázal na to, že žalovaný ani v jednom prípade neprezentuje správny právny názor v čom spočíva nesprávnosť vytýkaného právneho posúdenia danej právnej otázky odvolacím súdom a podstata odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe. Vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že dovolanie nemožno považovať za dôvodné, a preto navrhol, aby odvolací súd dovolanie žalovaného odmietol.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je sčasti prípustné a dôvodné a vo zvyšku ho ako neprípustné treba odmietnuť.

23. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

24. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

26. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.

27. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

28. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

29. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorý vymedzil nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu tým, že súd prvej inštancie podľa neho neuviedol ako vyhodnotil znalecký posudok vypracovaný znalcom prof. Ing. Jozefom Golianom (prečo ho nepovažoval za podstatný); nemožnosť namietat' voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie, nakoľko ich nepoznal, pretože neboli v prvoinštančnom rozhodnutí vôbec uvedené argumentujúc tým, že ak mal byť žalovaným predložený znalecký posudok nespôsobilým dôkazným prostriedkom tak, ako to uviedol odvolací súd, toto malo byť uvedené už v prvoinštančnom konaní v rámci predbežného právneho posúdenia veci v súlade s ust. § 171 CSP; nezaobranie sa jeho argumentáciou, že žalobcovi dodal 97 % tovaru, ktorý mu bol následne dodaný, t.j. má zaplatiť za niečo, čo už zaplatil a námietka ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvného dojednania o úrokoch z omeškania netvorila predmet odvolacieho konania, napriek tomu, že bola uvedená ako riadny odvolací dôvod (časť C.3. odvolania proti prvostupňovému rozsudku).

30. S poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd konštatuje, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

31. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu namietal, že odvolací súd a/ svoje rozhodnutie nepresvedčivo a arbitrárne odôvodnil, b/ nesprávne hodnotenie zisteného skutkového stavu a c/ nesprávne právne posúdenie.

32. Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporne aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

33. V súvislosti s namietanými nedostatkami v procese dokazovania, dovolací súd zdôrazňuje, že posudzovanie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. To znamená, že pokiaľ súd prvej inštancie nepovažoval Znalecký posudok č. 2/2017, vypracovaný prof. Ing. Jozefom Golianom, predložený žalovaným za podstatný, resp. dôležitý pre konanie, nebol povinný dané zdôvodniť, nakoľko už z rozsiahleho vykonaného dokazovania a podrobného zistenia skutkového stavu súdom prvej inštancie obsiahnutého v bodoch 27. až 51. odôvodnenia jeho rozhodnutia jednoznačne vyplynulo, ktoré skutočnosti považoval za rozhodujúce, preukázané, a ktoré nie. Rovnako vyplynulo, že ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Súd vykonáva dokazovanie a hodnotí predložené dôkazy podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku. V preskúmvanej veci nemal dovolací súd za preukázané, že by sa týmto postupom súd prvej inštancie neriadil a rovnako aj odvolací súd. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (bod 43-46 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu) vyplýva, že odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal aj zo znaleckého posudku vypracovaného znalcom Ing. Jozefom Golianom. Podľa odvolacieho súdu obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie v časti istiny náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu žalovaného. Odvolací súd v bodoch 43 až 45 zrozumiteľne uviedol, prečo nebolo možné prihliadnuť na závery namietaného znaleckého posudku predloženého žalovaným s argumentáciou, že znalec sa nezaoberal jednotlivými zložkami výrobkov v čase, kedy žalobca vstúpil do záväzkového vzťahu so žalovaným, s uvedením toho, že naopak zo znaleckého posudku, z jeho popisnej časti je zrejmé, že znalec vychádzal len z výberu legislatívy týkajúcej sa doplnkov stravy, zdrojov odbornej a vedeckej literatúry, komparácie s inými komoditami, avšak odbornou otázkou zistenia hmotnostného podielu sušeného kozieho mlieka v polotovaroach, a ani tým, aké množstvo komponentov jednotlivé polotovary obsahujú, sa znalec nezaoberal. Zo znaleckého posudku tak nebolo zistiteľné, akým spôsobom bez predloženia výrobku, teda vzorky nespochybniteľnej zo strany žalobcu, ako aj žalovaného vychádzali potom zistenia kalkulácie cien surovín (ekonomická príloha). Odvolací súd tiež poukázal na to, že nebolo zrejmé východisko pre určenie jednotkovej ceny výrobku za kilogram, a to ocenením jednotlivých komponentov tohto výrobku. V danom prípade išlo o cenu určenú dohodou zmluvných strán podľa prílohy č. 1 k zmluve, ktorá nebola určená konkrétnou cenou jednotlivých položkovito použitých komponentov výrobku. Navyše v predmetnej veci nemožno opomenúť skutočnosť, že súd prvej inštancie na základe pokynu súdu vyššej inštancie mal snahu zadovážiť znalecké posúdenie k otázkam, ktoré zostali sporné aj po vykonanom inom znaleckom dokazovaní, avšak oslovené inštitúcie (navrhnuté stranou sporu) neboli schopné sporné otázky zodpovedať, čím sa žalovaný objektívne dostal do dôkaznej núdze.

34. Nakoľko v posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Treba mať na zreteli, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára

ich organickú jednotu. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií (vychádzajúc z ich vzájomnej vecnej súvislosti a prepojenosti) vo vzťahu k rozhodnutiu o istine je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a akých dôvodov sa účastníci domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu veci, s ktorým sa stotožnil. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. Teda námietka dovolateľa spočívajúca v spochybňovaní skutkových zistení, ku ktorým došiel súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, a s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, nie je dôvodná.

35. Pokiaľ žalovaný v dovolaní namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd pripomína, že dovolací súd vo svojich rozhodnutiach vydaných po 1. júli 2016 odkazoval aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 pod č. R 2/2016 podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť“ rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd v tomto smere poukazuje na názor ústavného súdu vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 44/2021 z 26. januára 2021, vo vzťahu k aplikabilite stanoviska R 2/2016 po 1. júli 2016, v zmysle ktorého: „z ústavnoprávneho hľadiska, ako aj z hľadiska relevantnej judikatúry EŠLP ťažko bez ďalšieho prijať názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho stanovisku R 2/2016, pretože k podstatnej zmene v právnej úprave prípustnosti dovolania po 1. júli 2016 nesporene došlo, pričom nemožno odhliadnuť od skutočnosti, že rovnakú, ale ani obdobnú úpravu, ktorá bola obsiahnutá v § 241 ods. 2 písm. b/ OSP (tzv. iná vada), Civilný sporový poriadok vo vzťahu k dovolaniu, resp. jeho odôvodneniu už výslovne ani neobsahuje. Aktuálnosť stanoviska po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy dovolania je preto potrebné chápať v tom zmysle, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý proces

do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnil.“ K tomu pozri tiež rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020.

36. Dovolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13.11.2018, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 47/2018, ktorého právna veta znie: „Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku“. V bode 35 odôvodnenia predmetného nálezu ÚS SR konštatoval, že „absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama o sebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, i práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“)“.

37. Obdobne prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 85/2010, 2Cdo 29/2011, 3Cdo 268/2012, 3Cdo 108/2016, 2Cdo 130/2011, 5Cdo 244/2011, 6Cdo 185/2011, 7Cdo 38/2012.

38. Z vyššie uvedeného vyplýva, že existencia vady zmätočnosti namietaná žalovaným v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP nebola zo strany dovolacieho súdu vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia o uplatnenej istine, zistená, a teda v tejto časti nezakladá prípustnosť dovolania

žalovaného Uvedené sa však nedá konštatovať pri odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu o príslušenstve pohľadávky, teda v časti potvrdenia rozhodnutia súdu prvej inštancie o priznaní úroku z omeškania vo výške 0,2 % denne zo sumy 1.280.400,- Kč od 4.8.2004 do zaplatenia.

39. Z obsahu podaného odvolania žalovaného na čl 742 vyplýva, že okrem iného pomerne argumentačne rozsiahlo namietol neprímeranosť priznaných úrokov z omeškania a ich rozpor so zásadami poctivého obchodného styku (§ 265 Obchodného zákonníka), tiež absolútnu neplatnosť zmluvného dojednania o úrokoch z omeškania (pre rozpor s dobrými mravmi), poukázal na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, týkajúce sa úrokov z omeškania dohodnutých v rozpore s dobrými mravmi, či poctivým obchodným stykom a v tejto súvislosti namietol aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti priznaného úroku z omeškania (odvolací dôvod bol uvedený v úvode odvolania ustanovením § 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Napriek tejto skutočnosti odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že sa uvedenou námietkou nemôže zaoberať, pretože žalovaný vo vzťahu k nej netvrdil žiaden dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. a/ až d/. Je pravdou, že v konkrétnom texte námietky uvedenej v časti C3 odvolania tento dôvod opakovane žalovaný v odvolaní neuvádza (poukazuje už len na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti), ale odvolací súd v tejto časti prihliadal na odvolanie príliš formalisticky bez zohľadnenia jeho obsahu a kontextu. Navyiac v tejto časti odvolania žalovaný záverom namietol, že súd prvej inštancie sa dopustil viacerých pochybení, ktorými naplnil dôvody § 365 ods. 1 CSP, minimálne v rozsahu vád uvedených v § 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP. Odmietnutím riadne sa zaoberať s touto podanou odvolacou námietkou tak odvolací súd postupoval v rozpore s právom na spravodlivý proces.

40. Z obsahu žalobného návrhu vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na istinu s príslušenstvom. Žalovaný v celom konaní pred súdom prvej i druhej inštancie rozporoval uplatnený nárok ako celok, teda vrátane príslušenstva. Ťažisko celého sporu (dokazovania) sa viedlo hlavne o otázke dôvodnosti podanej žaloby v časti istiny, súdy sa osobitne príslušenstvu istiny nevenovali, pričom výslovnú námietku neprímeraného príslušenstva prvý krát žalovaný uviedol v podanom dovolaní voči prvému rozsudku súdu prvej inštancie (ktoré napokon zobral späť a podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania, na základe ktorého bol aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušený). Z obsahu v poradí druhého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že príslušenstvo zodpovedajúce úroku z omeškania vo výške 0,2 % denne z dlžnej sumy od 04.08.2004 do zaplatenia priznal s odôvodnením a poukazom na § 369 ods. 1 ObZ. Takéto konštatovanie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, pričom v odvolaní na takúto nezrovnalosť a nedostatok odôvodnenia žalovaný poukázal argumentujúc tým, že v rámci podnetu generálnemu prokurátorovi už namietal rozpor priznaného príslušenstva so zásadami poctivého obchodného styku a dohodu o ňom ako absolútne neplatnú. Dovolací súd konštatuje, že daná námietka síce neušla pozornosti odvolacieho súdu, ale aj napriek tomu dospel k záveru, že ju žalovaný v konaní neuplatnil. S prihliadnutím na celý priebeh sporu, obsah jednotlivých podaní žalovaného a ním vedenú obranu, bol takýto prístup odvolacieho súdu príliš formalistický. Rovnako z odvolania zrozumiteľne vyplýva, že žalovaný ohľadne zmluvne dohodnutých úrokov z omeškania v neprímeranej výške uplatnil námietku ako riadny odvolací dôvod poukazujúc na to, že príslušenstvo uplatnenej pohľadávky je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku s tým, že otázka, či dohodnutá úroková sadzba je alebo nie je v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, musí byť vždy predmetom posúdenia každého jednotlivého prípadu (viď rozhodnutie sp. zn. 2MOBdo/1/2010). Interpretácia dojednania o výške úroku z omeškania nemôže byť vykonaná mimo limitu výkladových pravidiel obsiahnutých v ust. § 266 ObZ, čo sa v tomto prípade nestalo. Dovolací súd sa s uvedeným stotožňuje a dodáva, že predmetnú otázku, či dohodnutá úroková sadzba je alebo nie je v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, nie je možné bez ďalšieho opomenúť len s odkazom na skutočnosť, že zákon nelimituje výšku dojednania úrokov z omeškania. Takéto strohé konštatovanie nie je odôvodnením zodpovedajúcim kritériám riadneho odôvodnenia rozhodnutia. Argumentácia odvolacieho súdu k odvolacej námietke žalovaného k priznaným úrokom z omeškania je nedostatočná a neobsahuje ani žiadne argumenty k žalovaným predostretej právnej argumentácii z viacerých rozhodnutí súdnej praxe. Dovolací súd opätovne konštatuje, že v tejto časti, ktorá vzhľadom na výšku priznaného úroku z omeškania (0,2 % denne, čo je 73 % ročný úrok z omeškania za obdobie doposiaľ takmer 20 rokov), tvorí nie nepatrnú časť uplatneného nároku žalobcu, pristúpil odvolací súd (rovnako aj súd prvej

inštancie) k svojmu rozhodnutiu príliš formalisticky.

41. Za tejto situácie dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie je v dôsledku spomínanej rozpornosti v časti priznaného príslušenstva nepreskúmateľné a znemožňujúce uskutočňovanie procesných práv žalovaného, a to v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§420 písm. f/ CSP, a aj článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Dovolací súd poukazuje na to, že sudy nižších inštancií svoje rozhodnutia v tejto časti riadne neodôvodnili, sudy tak znemožnili žalovanému realizáciu jemu patriacich procesných práv, pričom miera tohto zásahu do procesných práv žalovaného mala za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

42. Z uvedených dôvodov dovolací súd rozhodnutie súdov nižšej inštancie v časti príslušenstva zrušil a vec im vrátil na ďalšie konanie.

43. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j. namietol nesprávne právne posúdenie. Dovolateľ za nesprávne právne posúdenie považuje riešenie otázky absolútnej neplatnosti právneho úkonu, nakoľko má za to, že sudy vo všeobecnosti musia na ňu prihliadať z úradnej povinnosti (ex offio). Vzhľadom na to, že dovolací súd zrušil rozhodnutie súdov nižšej inštancie v časti príslušenstva uplatnenej istiny z dôvodu nepreskúmateľnosti vo vzťahu k otázke rozporu so zásadou poctivého obchodného styku a sudy otázku absolútnej neplatnosti právne vôbec neriešili, dovolací súd sa nemohol nezaoberať vyššie uvedeným dovolacím dôvodom. Túto otázku musia posúdiť sudy nižšej inštancie v ďalšom konaní o veci v zrušenej časti.

44. Vzhľadom na to, že konanie pred odvolacím súdom bolo sčasti poznačené existenciou vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP, najvyšší súd žalovaným napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu priznaného príslušenstva zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie a v prípade zrušenia výlučne rozsudku odvolacieho súdu by vzhľadom na nesprávnosť prijatých záverov súdu prvej inštancie bol odvolací súd povinný rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, dovolací súd aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. V ďalšom konaní tak bude potrebné vykonať korekciu čo do aplikácie výkladových pravidiel upravených v ust. § 266 ObZ pre odôvodnenie priznaného príslušenstva. Preto dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP), keďže vyslovené závery odvolacieho súdu budú viesť k potrebe ustálenia dôvodnosti priznanej výšky príslušenstva. V ďalšom konaní sú konajúce sudy viazané právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP). Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie bolo čiastočne zrušené, dovolací súd zrušil v oboch rozhodnutiach aj súvisiaci výrok o nároku na náhradu trov konania.

45. Keďže dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol a v časti zrušil, nepovažoval za dôvodné rozhodovať o jeho návrhu na odklad dovolaním napadnutého rozhodnutia.

46. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

47. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.